

Slovenka sem, Slovenka bom ostala

■ **Marjana Korošec** je upokojena univ. dipl. komunikologinja. V Argentini je bila po študiju zaposlena v računovodstvu, bila je organizatorica kongresov in prireditev, o tem je tudi predavala. V slovenski skupnosti v Argentini je poučevala prvi in drugi razred v slovenski šoli, bila predsednica Slovenske dekleške organizacije ter predsednica slovenskega doma v Carapachayu. V Sloveniji je bila od leta 2000 zaposlena na področju dela z mladimi.

Rodila sem se 8. februarja 1953 kot drugi od petih otrok slovenskim staršem, Jožetu Korošču iz župnije Sveta Trojica na Blokah in Faniki Blažič iz Dolnjega Logatca. V Argentini sta se srečala in se 8. decembra 1949 poročila. Oče in mama sta ljubila svojo domovino. Bila sta pokončna in ponosna Slovenca. Domovino sta morala zapustiti, da sta ohranila življenje. To, kar sta imela v svojem srcu in v kar sta trdno verovala, sta posredovala nam otrokom, to pa je ljubezen do Boga in domovine.

Moja zgodba

Doma smo se veliko pogovarjali, vsi pogo-
vori so bili osredotočeni na življenje, ljudi
v Sloveniji in na to, kako hudo je bilo po
vojni. Pri očetu so imeli mlin in žago, kar
jih je še bolj povezovalo s sovaščani. Bili so
zelo napredni in razgledani. Niso bili šola-
ni, imeli pa so široko znanje o življenjskih
stvarih, saj so imeli zelo bogato knjižnico.
Moji starši so čutili veliko domotožje in
hkrati veliko ljubezen do domovine. Pono-
sni so bili na svoje korenine. Otroci smo vse
pozorno poslušali, vse te pripovedi 'vpijali
vase' ter s tem oblikovali svojo identiteto.
Vzgojali so nas v pokončne državljane in
poštene kristjane. Iz pripovedi sta se čutila

*Iz pripovedi se je čutila ljubezen,
ki so jo starši imeli do domovine
Slovenije, spoštovanje življenjskih
vrednot in slovenskih navad, ki smo
jih doma živeli in jih ohranjali.*

ljubezen staršev do domovine Slovenije ter
spoštovanje življenjskih vrednot in sloven-
skih navad, ki smo jih doma živeli in jih
ohranjali. Ob večerih, ko je bila zbrana vsa
družina, smo skupaj molili rožni venec, po-
tem pa prepevali slovenske pesmi, ki jih je

bilo res veliko. Ko sem prvič prišla na obisk
v Slovenijo in na meji zagledala napis 'Slo-
venija', se mi je v grlu naredil cmok, po licih
pa so mi pritekale solze. Takrat sem spozna-
la, koliko hrepenenja in ljubezni do Slove-
nije in slovenstva sem dobila od staršev.

Slovenska skupnost – velika slovenska družina

Že v begunskem taborišču v Italiji so se
Slovenci zavedali, da se morajo, če želijo
obstati, povezati v skupnost. »Čeprav so
izgubili vse, tudi najdražje, so slovenski
begunci znotraj nemogočih razmer uspeli
organizirati nadpovprečno skupnostno
življenje, ki je zbujalo veliko občudova-
nje. Njihova prva skrb je bila namenjena
otrokom in mladim. Le nekaj dni po pri-
hodu v Vetrinje je začela delovati ljudska
šola, katere se je udeležilo čez tristo otrok«
(Jaklitsch, 2017: 49). To je bil začetek naše
slovenske sobotne šole, ki jo je vodil prof.
dr. Marko Bajuk. Že v taboriščih so pri-
pravljali gledališke predstave in organizi-
rali pevski zbor.

Ko so Slovenci prišli v Argentino, so poča-
si kupili svoje parcele in gradili skromne
družinske hiše. Vzporedno s tem so za-
čeli graditi tudi Slovenske domove (Rant,
1998). Ni jim bilo težko darovati svojega

prostega časa in deleža svojih skromnih
plač za gradnjo teh domov. V njih je pote-
kalo in še danes poteka prostočasno življe-
nje slovenskih družin.

V Buenos Airesu je šest domov, ki so Slo-
venija v malem. V njih poleg slovenske
sobotne osnovne šole potekajo nedeljske
svete maše, kulturne in športne dejav-
nosti, osebna praznovanja, tu praznujejo
kulturne in državne praznike. Vse sloven-
ske sobotne šole smo poimenovali po po-
membnih slovenskih možeh, kot so Fran-
ce Balantič, Josip Jurčič, Gregorij Rožman,
France Prešeren, Anton Martin Slomšek
in Ignacij Hladnik. Slednji je v Slovenski
vasi, v kateri je tudi cerkev Marije Kraljice
in Zavod slovenskih lazaristov. V centru
Buenos Airesa obstaja še Slovenska hiša,
v kateri so pisarne vseh slovenskih orga-
nizacij in tudi slovenska cerkev Marije
Pomagaj (Rant, 1998). To je res *dom*, v ka-
terem poteka življenje slovenske skupnosti
ali velike slovenske družine.

Svoje osnovnošolsko šolanje v slovenski
sobotni šoli v Slovenskem domu sem pri-
čela s petimi leti. Takrat še ni bilo vrtcev.
Slovensko sobotno šolo smo vedno pričeli
z molitvijo, dvigovanjem slovenske zasta-
ve in petjem slovenske himne. V tej naši
šoli smo spoznavali slovenski jezik in slo-
venske pisatelje ter njihova dela, zgodovi-
no in zemljepis slovenskega nacionalnega
ozemlja, vsestransko smo spoznavali slo-
vensko kulturo in imeli pevski zbor, pri
katerem smo peli slovenske pesmi. Pri ve-
rouku smo se pripravljali na prejem svetih
zakramentov, ki smo jih prejeli v slovenski
skupnosti.

V prvih letih so nas poučevali učitelji, ki
so to delo poklicno opravljali tudi v Slo-
veniji pred vojno in med njo. Zelo mi je
ostal v srcu spomin na učitelja Saša Pirca,
ki za nas mlade ni bil le učitelj, ampak naš

vzgojitelj za življenje in drugi oče. Vodil je mladinski pevski zbor, učil nas je plesati slovenske ljudske in družabne plesne. Ob nedeljah popoldne je organiziral čajanke za družine, za otroke je pripravljala razne igre in srečelove. Ko smo se otroci tako zabavali, so se naši starši družili, se pogovarjali, pa tudi veliko peli. Za vse materialne potrebe slovenske sobotne šole so denar prispevali naši starši, vsa potrebna dela v domu pa so bila opravljena prostovoljno.

*Ko človek pride v hišo,
tako opazi, kaj je vredno ljudem,
ki prebivajo v njej.*

Po zaključku osnovnošolskega tečaja v slovenski sobotni šoli sem nadaljevala srednješolski tečaj, ki je bil poimenovan po ravnatelju Marku Bajuku. Na srednješolskem tečaju smo poglobljali znanje o bogastvu slovenske naravne, zgodovinske in etnografske dediščine ter o povezanosti kulturnega izročila s prvinami krščanskega izročila. Tu smo si mladi dokončno oblikovali vrednotni sistem, ki nas usmerja skozi življenje in je luč na naši poti. Imeli smo čudovite učitelje, ki so bili naši vzorniki, saj so pokončnost in vrednote, o katerih so nam govorili, tudi sami živeli. Od leta 1992 dalje maturanti, združeni v Rast, ob zaključku srednješolskega tečaja nagradno odpotujejo v Slovenijo in se tu dodatno izpopolnjujejo v slovenskem jeziku. Tudi sami pripravijo kulturni program, s katerim nastopajo v različnih krajih po Sloveniji. Tako lahko v živo vidijo in doživijo, kar so se v Argentini učili v sobotni šoli.

Med zelo pomembnimi organizacijami, ki so skrbele za obstoj slovenske skupnosti v Argentini, naj omenim še Kulturno akcijo in Zedinjeno Slovenijo. Ti dve organizaciji sta skrbeli predvsem za razvoj in kakovost kulturnega življenja. Poskrbeli sta tudi za dobre učbenike za slovensko sobotno šolo, ki so prva desetletja po vojni prihajali iz slovenskega zamejstva, z avstrijske Koroške ter iz Benečije. Kmalu smo začeli izdajati tudi lastne učbenike in knjige slovenskih avtorjev, ki so živeli v tujini ali so bili v Sloveniji prepovedani. Takšen primer je bila poezija Franceta Balantiča.

»Od osamosvojitve leta 1991 tudi Republika Slovenija pomaga izseljenskim slovenskim skupnostim; financira spopolnjevanje (izseljenskih) učiteljev v sobotnih šolah, zagotavlja učna gradiva, podeljuje štipendije mladim izseljencem za študij v Sloveniji ter njihovo udeležbo na poletnih šolah slovenščine« (Motik, 2019: 13).

S prazniki in praznovanji ozaveščamo ljubezen do domovine in države

Ko človek pride v hišo, takoj opazi, kaj je vredno ljudem, ki prebivajo v njej. Tudi v naših slovenskih domovih se to opazi. Že pri vходу v stavbo doma visita slovenska zastava in križ. Na vsaki prireditvi, ki jo organiziramo, najprej dvignemo slovensko in argentinsko zastavo ter ob tem zapojemo slovensko in argentinsko himno. Številni otroci in odrasli so oblečeni v narodne noše. To je naš poklon obema domovinama. Ponosni Slovenci smo in obenem hvaležni državi Argentini, ki nas je velikodušno sprejela.

Slovenci v Argentini smo do leta 1991 praznovali 29. oktober. Spominjali smo se 29. oktobra leta 1918, ko smo se osvobodili izpod tisočletne nemške odvisnosti. Ta dan je, pravi Milko Kos, eden najbolj pomembnih datumov v zgodovini slovenskega naroda; postavlja ga kot enakovrednega pokristjanjenju Slovencev in izidu prve slovenske knjige.

V slovenski skupnosti je zelo močno poudarjeno tudi versko življenje. Naš večji verski dogodek je vsakoletno romanje v največje Marijino svetišče Lujan, 70 km iz Buenos Airesa. Tja so romali že Slovenci, ki so v Argentino prišli že po prvi svetovni vojni. To je vseslovensko romanje. V Lujan romajo Slovenci iz vse Argentine in tudi iz nekaterih sosednjih držav. To je za nas zelo čustveno. Ko v veliki katedrali zadoni Marijina pesem *Bodi nam pozdravljena*, je to nepozabno doživetje. Domačini občudujejo red in disciplino, ki vladata med nami, našo mirno hojo v procesiji in zbrano petje, ki se razlega daleč naokoli. Ljudje v narodnih nošah, čez dvesto različnih slovenskih noš, še poudarijo slovesnost procesije. Ko sem bila še otrok, sem govorila, da »ko bom velika, bom narodna noša«. In res, za petnajsti rojstni dan sem dobila svojo

narodno nošo. S ponosom sem jo nosila, dokler je nisem prerasla.

Po dolgih letih hrepenenja po tem, da bi živela v Sloveniji, mi je to pred dvajsetimi leti tudi uspelo, ko sem se končno preselila v Slovenijo.

Za to, kar danes sem, sem hvaležna vsem, ki so prispevali k temu mojemu bogastvu vrednot, ki jih črпам iz obeh domovin in kultur. Ponosna sem na to, kar sem, in s ponosom reči smem: Slovenka sem, Slovenka bom ostala.

Romanje v Lujan, 3. 5. 1970.
Foto: Franci Korošec

Viri in literatura

- Jaklitsch, Helena (2017): Življenje slovenskih beguncev v taboriščih v Italiji in Avstriji po drugi svetovni vojni. V: Rihar, Lenart; Jaklitsch, Helena; Janežič, Helena: *Rojstvo dveh domovin*. Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica, Družina.
- Motik, Dragica (2019): Starši – posredovalci jezika, kulture in vrednot. V: *Vzgoja*, letnik XXI/3, št. 83, str. 13–15.
- Rant, Jože idr. (1998): *Zbornik dela v ljubezni in zvestobi*. Buenos Aires: Društvo Zedinjena Slovenija.
- *Svobodna Slovenija*. 1978, letnik 37, št. 44, str. 1. Dostopno na: <http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-D2MD46AQ>.
- Šinkovec, Silvo (2019): Družinska pedagogika. V: *Vzgoja*, letnik XXI/3, št. 83, str. 3.

Prispevek je v celoti objavljen:

Korošec, Marjana (2019): Slovenka sem, Slovenka bom ostala. V: Ašič, Erika (ured.) (2019): *Vzgoja za ljubezen do domovine in države*. Zbornik. Ljubljana: Društvo katoliških pedagogov Slovenije, str. 53–59. [Elektronski vir]. Dostopno na: https://www.dkps.si/fileadmin/user_upload/MK_2019_zbornik.pdf.